

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه:

جهت دریافت دکترای دندانپزشکی

موضوع:

بررسی تأثیر داروی گیاهی "مورد" (Myrtle) در درمان ضایعات آفتی مخاط دهان

استاد راهنما:

سرکار خانم دکتر صدیقه عظیمی حسینی

مشاور طرح:

جناب آقای دکتر مهدی دارابی

نگارش:

بهزاد بدیعی

سال تحصیلی: ۱۳۷۶-۷۷

شماره پایان نامه: ۶۰

خلاصه:

استوماتیت آفتی عودکننده، بیماری محدود به مخاط دهان بوده و بصورت یک یا چند زخم دهانی دردناک ظاهر می‌کند. این ضایعات معمولاً گرد یا بیضوی، کم‌عمق و منحصر به مخاط نرم غیرکراتینیزه (نظیر مخاط لبیال و باکال و ...) می‌باشند و تقریباً ۲۰٪ کل جمعیت به این بیماری مبتلا هستند. سه نوع زخم آفتی شناخته شده، انواع مینور، ماژور و هرپتی فرم (به ترتیب با شیوع ۸۰٪، ۱۰٪ و ۱۰٪) می‌باشند. موارد مختلفی نظیر عوامل باکتریایی، ویروسی، اختلالات ایمنولوژیک و ... در اتیولوژی آفت مؤثر شناخته شده‌اند، ولی هیچکدام بطور دقیق علت بروز آفت را توجیه نمی‌کنند. هر چند بر اساس ظواهر امر، وجود یک مکانیسم اتوایمیون تا اندازه‌ای پیدایش این زخمها را توجیه می‌کند.

به دلیل علامتی بودن درمانهای موجود برای آفت و اثرات جانبی اکثر این درمانها، روند درمانی در این بیماران رضایت‌بخش نبوده و روش منطقی در پیشگیری کامل از حملات آفتی وجود ندارد. با در نظر گرفتن مطلب ذکر شده و با توجه به اینکه داروی گیاهی "مورد" دارای اثرات ضد میکروبی قوی بر علیه انواع میکروارگانیسمهای گرم مثبت، گرم منفی و قارچها بوده و در طب سنتی ایران نیز از آن به منظور ضد عفونی و التیام زخمها استفاده شده است لذا جهت یافتن روش درمانی جدیدی برای این ضایعات، تحقیقی در زمینه تأثیر داروی گیاهی "مورد" در درمان ضایعات آفتی انجام گرفت.

در این پژوهش، بیماران مبتلا به آفت مراجعه کننده به بخش بیماریهای دهان دانشکده دندانپزشکی قزوین بعد از انجام معاینات کلینیکی کامل و گرفتن تاریخچه پزشکی دقیق و تأیید شدن تشخیص آفت برای آنان در جمعیت مورد مطالعه پذیرفته شدند. در این طرح تعداد ۱۳۷ بیمار که ۸۴ نفر (۶۱ درصد) مرد و ۵۳ نفر (۳۹ درصد) زن بودند، مورد بررسی قرار گرفتند. محدوده سنی این افراد بین ۵-۸۰ سال و میانگین سنی آنها ۳۲/۰۹ سال بود. نحوه پذیرش بیماران بصورت Sequential Trial و روش تحقیق بصورت Double Blind Trial بود. بیماران مراجعه کننده به ترتیب مراجعه در سه گروه A، B و C (دو گروه A و B درمانی و گروه C کنترل) قرار گرفتند. محلولهای A و B به ترتیب حاوی داروی گیاهی "مورد" ۵ و ۱۰ درصد بوده و

محللول C محتوی دارونما (الکل اتیلیک ۸۰ درجه) بود. نحوه استفاده از دارو (بصورت ریختن ۱۰ قطره از محللول بر روی یک تکه پنبه کوچک و نگه داشتن آن به مدت ۲۰-۳۰ ثانیه بر روی ضایعه آفتی به دفعات ۵-۶ بار در روز، از روز مراجعه تا یک روز بعد از التیام کامل ضایعه) به بیماران هر سه گروه آموزش داده شد. سپس این افراد حداقل یک هفته بعد از شروع درمان جهت معاینه کلینیکی مجدد مراجعه کرده و مدت زمان قطع سوزش و بهبودی کامل ضایعات از زمان شروع درمان در پرسشنامه آنان ثبت گردید.

میانگین مدت زمان قطع سوزش و بهبودی کامل ضایعات آفتی مینور در گروه A، اختلاف معنی داری با گروه B ($P < 0/001$) و با گروه C ($P < 0/05$) نشان داد. براساس نتایج حاصل از این تحقیق، داروی گیاهی "مورد" ۵٪ در کاهش مدت سوزش و طول دوره زخم آفتی مینور مؤثر می باشد.